

Krzysztof A. Kuczyński

ZWISCHEN TRADITION UND GEGENWART

PROFESSOR DR. HABIL. NORBERT HONZA ZUM 50. GEBURTSTAG

Der am 23. Juni 1933 in Wodzisław Śląski geborene Norbert Honza, Professor für Neuere Deutsche Literatur an der Universität Wrocław, gilt heute als einer der angesehensten polnischen Universitätsgermanisten und einflußreichen Literaturkritiker.

Im Wirkungsfeld seiner wissenschaftlichen Forschungen lassen sich deutlich einige Etappen unterscheiden: Der biographische Roman des XX. Jahrhunderts, das Schaffen von Gerhart Hauptmann und Thomas Mann, deutschsprachige Literatur der Gegenwart, der deutsche Unterhaltungsroman. Jeder Wirkungsbereich wird durch bedeutende Publikationen dokumentiert um hier nur einige zu nennen: "Z literatury niemieckiej", "Nad twórczością Tomasza Manna", "Zur literarischen Situation in der BRD, in Österreich und in der Schweiz" (2. Aufl.), "Tomasz Mann. Wybór nowel i esejów", "Kontakt i struktura", "Moderne Unterhaltungsliteratur" (2 Aufl.), "Profile współczesności" (Mitverf.), "Oblicza kompromisu" (Mitverf.), "Deutschsprachige Literaturgeschichte der Gegenwart".

Norbert Honza ist Autor zahlreicher, in der DDR, Italien und der Bundesrepublik Deutschland veröffentlichter Abhandlungen und Aufsätze wie auch Herausgeber von wichtigem Sammelband über Peter Handke, erschienen in der bekannten LGW-Reihe im Klett-Verlag.

Die in deutscher Sprache erschienenen Publikationen von Norbert Honza sind beachtenswert und erregen lebhaftes Interesse im Kreise ausländischer Germanisten. Der anhaltende Erfolg seiner Tätigkeit in dem von ihm vertretenen Fach Neuere deutsche Literaturgeschichte ist u. a. darauf zurückzuführen, daß Anlage und Durchführung seiner Arbeiten sachlich, zutreffend, absolut objektiv und in der Methode der Darstellung einwandfrei ist.

Zu erwähnen wären z.B. die von ihm (Mitverf. G. Koziółek)

entdeckten unbekannten Gerhart-Hauptmann-Autographen. Seine zuletzt in Polen erschienene umfangreiche "Deutschsprachige Literaturgeschichte der Gegenwart" hat sehr positive Rezensionen im In- und Ausland erhalten (M. Durzak, M. Jurgensen, H. Motekat, U. Karthaus, J. Koprowski, G. Szewczyk u.a.). Prof. Dr. Manfred Durzak schreibt u. a. im Internationalen Referatenorgan "Germanistik": (Das Buch) überrascht durch die Sachkenntnis und umfassende Informiertheit, die auch aus den Kurzcharakteristiken zahlreicher in ihrem literarischen Stellenwert gut ausgewählter Werke sprechen; durch die Unvoreingenommenheit, mit der die literarische Entwicklung in der Bundesrepublik und der DDR dargestellt wird [...] Die Transparenz des Blickfeldes und die Frische des Blicks (sind) insgesamt hervorzuheben".

Norbert Honsza ist ein ausgezeichnete Vermittler des polnischen germanistischen Gedankengutes im Ausland; Er wollte mehrmals mit aufschlußreichen Gastvorträgen in der DDR, in der Bundesrepublik Deutschland und in Schweden. Hervorzuheben ist ferner seine Zusammenarbeit mit bekannten ausländischen Germanisten: W. Dietze, K. Schuhmann, H. J. Bernhard (DDR), M. Durzak, H. Motekat (Bundesrepublik Deutschland), K. J. Jonas (USA), M. Jurgensen (Australien), R. Schenda (Schweiz), V. Žmegač (Jugoslawien), P. G. Klusmann (BRD). Nach Wrocław, der "Hochburg der polnischen Germanistik" kommen stets anerkannte Schriftsteller, Kritiker und Wissenschaftler zu Besuch, was nicht zuletzt Resultat der persönlichen Initiative von Prof. Dr. Norbert Honsza ist.

Als Organisator des wissenschaftlichen Lebens war er u. a. Dekan der Philologischen Fakultät und hat 1975 die große Internationale Thomas-Mann-Konferenz in Wrocław vorbereitet. Zugleich ist er Mitglied des Redaktionskollegiums der bekannten Fachzeitschrift "Germanica Wratislaviensis".

Einen geräumigen Platz in Honszas Aktivitäten nimmt die Didaktik ein. Er ist Betreuer zahlreicher Doktorarbeiten und Gutachter von Habilitationen und Mitverfasser der mit Dr. Joanna Honsza verfaßten Lehrbücher für polnische Oberschulen.

Professor Dr. Norbert Honsza betätigt sich aktiv in mehreren Gesellschaften und Organisationen: Polnischer Akademie der Wissenschaften, Wissenschaftlicher Gesellschaft zu Wrocław und Polnisch-Österreichischer Gesellschaft. Für seine vielseitige Tätig-

keit wurde er mehrmals mit wissenschaftlichen Preisen des Rektors der Universität Wrocław, des Ministers für Wissenschaft, Technik und Hochschulwesen und anderen Verdienstmedaillen ausgezeichnet, u.a. mit der Goldenen Ehrennadel der Liga für Völkerfreundschaft der DDR.

Norbert Honszas 50. Geburtstag ist Anlaß, an seine wissenschaftlichen und didaktischen Leistungen zu erinnern und in seiner Person einen bedeutenden polnischen Germanisten der Nachkriegszeit zu würdigen. Zu seinem Geburtstag wollen wir ihm herzliche Glückwünsche und unseren Dank für das bisherige Wirken als Forscher und Pädagoge aussprechen. Professor Norbert Honsza, unserem verehrten Lehrer, lieben Kollegen und zuverlässigen Freund wünschen wir alles ad multos annos!

Publikationen

1961

1. Rękopisy Gerharta Hauptmanna w Bibliotece Uniwersyteckiej we Wrocławiu "Przegląd Humanistyczny" V, S. 179-182.
2. [rec.], Fremdsprachenunterricht - rocznik 60, "Języki obce w Szkole" V, 1961, nr 4, S. 248-251.
3. [rec.], Rozmówki niemieckie, "Języki Obce w Szkole", V, nr 5, S. 311-312.

1962

4. [rec.] Phonetik und moderner Sprachunterricht, "Języki Obce w Szkole", VI, nr 5, S. 310-313.
5. "Henri Quatre" Henryka Manna, "Przegląd Humanistyczny", VI, nr 4, S. 143-153.
6. Georg Forster in Polen, "Deutsch-Polnische Hefte" V, Nr. 6, S. 322-325.
7. Polen und Johann Wolfgang von Goethe, "Deutsch-Polnische Hefte" V, Nr. 2, S. 61-68, 137-139.
8. [rec.] "Germanica Wratislaviensia" IV, V, VI, "Języki Obce w Szkole", VI, nr 2, S. 121-124.
9. Unbekannte Gerhart Hauptmann Autographen, "Annali Sezione Germanica", V, S. 31-56 (Mitverfasser G. K o z i e ł e k).

10. [rec.] Eine Geschichte der deutschen Literatur in Polen erschienen; Z. Żygulski, M. Szyrocki, Geschichte der deutschen Literatur, Bd. I-IV, "Deutsch-Polnische Hefte", V, nr 4, S. 221-222.
11. Gerhart Hauptmann po roku 1933, "Przegląd Zachodni", XVIII, nr 6, S. 344-353.
12. [rec.], Carl und Peter Martens, Phonetik der deutschen Sprache. Praktische Aussprachelehre, "Kwartalnik Neofilologiczny", IX, nr 4, S. 430-432.
13. [rec.] Andrzej Wirth, Siedem prób. Szkice krytyczne, "Przegląd Zachodni", nr 5, S. 199-201.
14. Gerhart Hauptmann und die Polen, "Deutsch-Polnische Hefte", V, Nr. 11, S. 566-570.

1963

15. Deutsche Literatur in Polen nach 1945, "Deutsch-Polnische Hefte", VI, Nr. 7/8, S. 410-423 (Mitverfasser J. H r y ś c z u k).
16. [rec.], Helmut Richter, Franz Kafka. Werk und Entwurf, "Annali Sezione Germanica", VI, S. 167-168.
17. [rec.] Wilhelm Szewczyk, Literatur niemiecka w XX wieku, "Języki Obce w Szkole", VII, nr 4, S. 216-219.
18. [rec.] Fremdsprachenunterricht - rocznik V i VI (1961-1962), "Języki Obce w Szkole", VII, nr 2, S. 96-101.
19. Poglądy polityczne i działalność publicystyczna Thomasa Manna, "Przegląd Zachodni", nr 6, S. 227-252.

1964

20. [rec.] H. Henning, Faust in fünf Jahrhunderten, "Przegląd Humanistyczny", nr 5, S. 135-139.
21. Polnische Persönlichkeiten bei Goethe, "Deutsch-Polnische Hefte", VII, Nr. 2, S. 78-86.
22. [rec.] H. Arntzen, Der moderne deutsche Roman, "Annali Sezione Germanica", VII, S. 296-298.
23. [rec.] Gerard Koziółek, F.L.Z. Werner. Sein Weg zur Romantik, "Kwartalnik Opoleski", X, nr 2, S. 110-111.
24. [rec.] R. Newald, Probleme und Gestalten des deutschen Humanismus, "Kwartalnik Neofilologiczny", XI, nr 3, S. 287-289.
25. [rec.] Vollendung und Große Thomas Manna. Beiträge zu Werk und

Persönlichkeit des Dichters, hrsg. von G. W e n z e l, "Kwartalnik Neofilologiczny" XI, nr 2, S. 191-195.

26. [rec.] Aleksander Rogalski, Most nad przepaścią. O Tomaszu Mannie, "Przegląd Humanistyczny", VIII, nr 4, S. 167-169.
27. Stefan Zweig und die dichterische Biographie, "Annali Sezione Germanica", VII, S. 123-141.
28. Georg Forster und "Das Labyrinth" von Ina Seidel, "Acta Universitatis Wratislaviensis", nr 27, "Germanica Wratislaviensis" IX, S. 105-126.
29. Gerhart-Hauptmann-Autographen an Moritz Heimann, "Kwartalnik Neofilologiczny", XI, nr 3, S. 243-248 (Mitverfasser K. K o c z y).

1965

30. [rec.] Thomas Mann, Briefe 1937-1947, "Kwartalnik Neofilologiczny" XII, nr 4, S. 417-420.
31. Recepcja twórczości Tomasza Manna w Polsce, "Przegląd Humanistyczny", IX, nr 6, S. 123-127.
32. [rec.] Aus den Anfängen der sozialistischen Dramatik, hrsg. von U. M ü n c h o w, "Kwartalnik Neofilologiczny", XII, nr 3, S. 314-315.
33. [rec.] Jerzy Ziomek, Kazimierz Brandys, "Begegnung mit Polen", H. 2, S. 107-108.
34. Polnische Hauptmanniana, "Kwartalnik Neofilologiczny", XII, nr 3, S. 286-291.
35. Gerhart Hauptmann an Wilhelm Bölsche, Aus der Autographensammlung der Universitätsbibliothek zu Wrocław "Weimarer Beiträge", H. 4, S. 590-603 (Mitverfasser K. K o c z y).
36. Problematyka ostatnich nowel Tomasza Manna, "Przegląd Humanistyczny", nr 3, S. 63-76.

1966

37. Deutsche Dichter der Moderne, hrsg. B. v o n W i e s e, "Annali Sezione Germanica", IX, S. 241-242.
38. [rec.] N. Kohlhaase, Dichtung und Moral. Eine Gegenüberstellung von Brecht und Camus, "Annali Sezione Germanica", IX, S. 242-243.
39. [rec.] W. Maciąg, Zeromski. Opowieść o wierności, "Begegnung

- mit Polen", Nr. 1, S. 43.
40. [rec.] Thomas Mann. Briefe 1948-1955 und Nachlese, "Zaranie Śląskie". R. XXIX, z. 3, S. 564-566.
 41. Neuerscheinungen auf dem polnischen Büchermarkt, "Begegnung mit Polen", H. 4, S. 193-198.
 42. [rec.] E. Hilscher, Thomas Mann. Leben und Werk, "Kwartalnik Neofilologiczny", nr 2, S. 240.
 43. [rec.] H. Börger, H.O. Mayer, Thomas Mann. Eine Chronik seines Lebens, "Kwartalnik Neofilologiczny", nr 2, S. 239-240.
 44. [rec.] Das Thomas-Mann-Buch. Eine innere Biographie in Selbstzeugnissen, "Kwartalnik Neofilologiczny", nr 2, S. 239.
 45. [rec.] M. Kofta, Sondowanie przepaści. Studia nad współczesną literaturą niemiecką, "Germanistik", H. 1, S. 125.
 46. [rec.] R. Szydłowski, Dramaturgie Bertolta Brechta, "Germanistik", H. 1, S. 138.
 47. [rec.] W.A. Berendsohn, Thomas Mann. Künstler und Kämpfer in bewegter Zeit, "Kwartalnik Neofilologiczny", nr 4, S. 451-452.
 48. [rec.] W. Duwe, Ausdrucksformen deutscher Dichtung vom Naturalismus bis zur Gegenwart. Eine Stilgeschichte der Moderne, "Kwartalnik Neofilologiczny". XIII, nr 3, S. 337-340.
 49. [rec.] H.P. Anderle, Mitteldeutsche Erzähler. Eine Studie mit Proben und Porträte, "Zaranie Śląskie". R. XXIX, z. 2, S. 384-385.
 50. [rec.] Moderne polnische Literatur. 31 współczesnych opowiadań, Wybór i wstęp A. B u k o w s k a, "Begegnung mit Polen", H. 4, S. 235.
 51. [rec.] F. Kafka, Romane. Amerika. Der Prozeß. Der Schloß. "Universitas", H. 3, S. 314-315.
 52. [rec.] Moderne polnische Erzähler, "Begegnung mit Polen", H. 2, S. 108-109.
 53. [rec.] Lexikon sozialistischer deutscher Literatur. Von den Anfängen bis 1945, "Kwartalnik Neofilologiczny", nr 1, S. 119-121.
 54. [rec.] Deutsche Literaturgeschichte in einem Band, hreg. von H.J. G e e r d t s, "Kwartalnik Neofilologiczny", nr 1, S. 117-119.
 55. Günter Grass und kein Ende?, "Annali Sezione Germanica", IX, S. 117-187.

56. Manuskrypty i autografy Tomasza Manna, "Przegląd Humanistyczny", nr 3, S. 137-141.
57. Postać Goethego w powieści biograficznej Tomasza Manna, "Germanica Wratislaviensia" X, S. 163-187.

1967

58. [rec.] T. Różewicz, Wycieczka do Muzeum (Ausflug ins Museum), "Begegnung mit Polen", Nr. 5/6, S. 288-289.
59. [rec.] Wilhelm Emrich, Geist und Widergeist. Wahrheit und Lüge der Literatur, "Kwartalnik Neofilologiczny", nr 1, S. 95.
60. Mity a rzeczywistość. Literatura NRD a krytyka zachodniemiecka, "Języki Obce w Szkole" XI, nr 4, S. 222-224.
61. Otto Mann, Deutsche Literaturgeschichte. Von der germanischen Dichtung bis zur Gegenwart, "Kwartalnik Neofilologiczny", nr 1, S. 94.
62. [rec.] Czy esej jest intelektualną autobiografią? (G. Haas, Studien zur Form des Essays und zu seinen Vorformen in Roman), "Przegląd Humanistyczny", nr 2, S. 170-172.
63. Literatura afirmatywna (O młodej prozie NRD), "Kwartalnik Neofilologiczny", nr 2, S. 133-143.
64. Bezdroża powojennej niemieckiej moralistyki, "Przegląd Humanistyczny", nr 2, S. 165-169.
65. Günter Grass, "Kultura", nr 30, S. 3-5.

1968

66. Petryfikacja czasu minionego, "Odra", nr 5, S. 7-10.
67. Lernt mit uns! Podręcznik języka niemieckiego, cz. II, Warszawa, S. 355 (Mitverfasser J. H o n s z a).
68. W kręgu literatury niemieckiej. Szkice z literatury niemieckiej XX wieku, Katowice, S. 236.
69. Kontrolowana obsesja, "Odra", nr 12, S. 63-65.
70. [rec.] M. Henning. Die Ich-Form und ihre Funktion in Thomas Manna "Doktor Faustus" und in der deutschen Literatur der Gegenwart, "Kwartalnik Neofilologiczny", XV, S. 231-232.
71. [rec.] Reclame Romanführer, Band I. Deutsche Romane und Novellen von Grimmelshausen bis Thomas Mann, Band II. Deutsche Romane und Novellen der Gegenwart, "Kwartalnik Neofilologiczny", XV, S. 231.

72. [rec.] Interpretationen, Band I - Deutsche Lyrik; Band II - Deutsche Dramen; Band III - Deutsche Erzählungen, "Kwartalnik Neofilologiczny", XV, S. 232.
73. Hauptmann-Materialien in Wrocław, "Weimarer Beiträge, Literaturwissenschaftliche Zeitschrift", Nr. 5, S. 1066-1072.
74. Hermann Kant - prekursor duchowej stabilizacji, "Poglądy" nr 6, s. 12.

1969

75. Na literackim Parnasie, "Wiadomości", nr 44, S. 5.
76. Odpowiedzialność literatury i pisarza (rozmowa z Hermannem Kantem), "Odra", nr 10, S. 31-32.
77. Max Frisch und der moderne schweizerische Roman. Beiträge zu den Fortbildungskursen des Goethe-Instituts 1969, München, S. 87-91.
78. W kręgu perspektyw ideologicznych "Czarodziejskiej góry" Tomasa Manna, "Kwartalnik Neofilologiczny", nr 4, S. 371-384.
79. Czym karmi Michała? "Poglądy", nr 13, S. 3 i 19.
80. Bunt i przekora. Perspektywy młodej prozy szwajcarskiej i zachodnoniemieckiej, "Odra", nr 3, S. 76-79.
81. Na tropie toksycznej diagnozy, "Poglądy", nr 4, S. 14-15.
82. Antypody teatru, "Poglądy", nr 19, S. 17.
83. Problem ludzkiej skóry, "Wiadomości", nr 32, S. 5.
84. Lekcja języka niemieckiego. Wokół bestsellera Siegfrieda Lenza, "Odra", nr 12, S. 73-74.
85. Lewica z poprawką, "Poglądy", nr 23, S. 17-18.
86. Tradycja i nowe sytuacje, "Odra", nr 10, S. 19-20.
87. Kryzys apolitycznego humanizmu (Rozmowa z Wernerem Heiduczkem), "Odra", nr 10, S. 57-58.
88. [rec.] W kręgu niemieckiej współczesności. H. Böll: Zwierzenia clowna. H. Küpper: Simplicius 45. "Odra" nr 7/8, S. 119-120.
89. Romanino. Günter Grass: "Örtlich betäubt", "Kultura", nr 48, S. 8.
90. Polnische Gegenwartsliteratur, Entwicklungszüge und Tendenzen, Begegnung mit Polen", Nr. 3-4, S. 64-67.
91. [rec.] W. Rothe, Schriftsteller und totalitäre Welt, "Kwartalnik Neofilologiczny", XVI, z. 3, S. 330.

92. [rec.] Ch. Schmid, Monologische Kunst. Untersuchungen zum Werk von Hans Erich Nossack, "Kwartalnik Neofilologiczny", XVI, z. 3, S. 330.
93. [rec.] L. Pollmann. Aus der Werkstatt des Romans. Arithmetische Romanformen, "Kwartalnik Neofilologiczny", XV, z. 3, S. 329.
94. Lernt mit uns. Podręcznik języka niemieckiego, cz. III, Warszawa, S. 251 (Mitverfasser: J. H o n s z a).

1970

95. [rec.] J. Scharfschwerdt, Thomas Mann und der Deutsche Bildungsroman. Eine Untersuchung zu den Problemen einer literarischen Tradition, "Kwartalnik Neofilologiczny", nr 2, S. 201-202.
96. Polskie i niemieckie relacje, "Miesięcznik Literacki", nr 7, S. 135-136.
97. Prądy literackie w RFN, "Wiadomości", nr 31, S. 5.
98. Deutsche Literatur in Polen. Aufnahme und Entwicklungszüge, "Weimarer Beiträge", Nr. 1, S. 221-224.
99. Szyderstwo podniesione do rangi earkizmu, "Odra", nr 9, S. 75-76.
100. Rozrachunek z nacjonalistyczną doktryną polityczną (spór o Tomasza Manna), "Przegląd Humanistyczny", nr 3, S. 77-89.
101. Lernt mit uns! Podręcznik języka niemieckiego, cz. IV, Warszawa, S. 195 (Mitverfasser J. H o n s z a).
102. Z literatury niemieckiej. Doświadczenia-inspiracje-propozycje, Katowice, S. 190.

1971

103. [rec.] Monografia Bölla. G. Wirth. Heinrich Böll. Religijne i społeczne motywy w twórczości Heinricha Bölla, "Odra", nr 3, S. 119.
104. Wyobraźnia zdemaskowana, "Odra", nr 11, S. 58-60.
105. Konstatacje i perspektywy. Stan badań twórczości Tomasza Manna, "Germanica Wratislaviensia", XIV, S. 33-54.
106. Korespondencja Tomasza Manna, "Miesięcznik Literacki", nr 8, S. 129-131.
107. [rec.] W. van der Will, Pikares heute. Metamorphosen des

- Schelms bei Thomas Mann Doblin Brecht Grass Kwartalnik Neofilologiczny", XVIII, z. 3, S. 335-336.
108. [rec.] A. Banule, Thomas Mann und sein Bruder Heinrich, "Kwartalnik Neofilologiczny", XVIII, z. 3, S. 336-337.
109. Tomasz Mann na przełomie stuleci, "Kwartalnik Neofilologiczny", XVIII, nr 2, S. 171-177.
110. Najwierniejszy przyjaciel, "Poglądy" nr 13, S. 7.
111. Zaufanie do ludzi i czasu, "Poglądy", nr 19, S. 17-18.
112. [rec.] Studia o Niemczech współczesnych, "Poglądy", nr 11, S. 11-12.
113. Pisarze po obu stronach Łaby, "Wiadomości", nr 7, S. 8.
114. Niebezpieczne związki. Tomasz Mann-Nietzsche-Schopenhauer, "Germanica Wratislaviensia", XV, S. 3-13.
115. Nad twórczością Tomasza Manna, Katowice, S. 232.
116. Peter Weiss und das dokumentarische Theater, "Kwartalnik Neofilologiczny", XIX, nr 4, S. 389-401.
117. Rozmowy z Heinrichem Böllm i Günterem Grassm, "Odra" nr 9, S. 41-46.
118. Podręczniki potomków Nibelungów, "Polityka", nr 2b, S. 1, 10.
119. Pisarze są indywidualnościami a nie kukłami, "Odra" nr 4, S. 82-84.
- 1973
120. Heinrich Böll. Nobelpreis 1972, "Języki Obce w Szkole" nr 2, S. 76-79.
121. [rec.] Fritz J. Raddatz. Traditionen und Tendenzen. Materialien zur Literatur der DDR, "Kwartalnik Neofilologiczny", XX, nr 1, S. 88-89.
122. [rec.] Przekorna kompromitacja "sagi rodzinnej". P Härtling: Zjazd rodzinny albo koniec historii, "Nowe Książki", nr 18, S. 12-13.
123. [rec.] Literatura i metodologia. Konferencje teoretyczno-literackie w Spale i w Ustroniu, "Germanistik", H.3, S. 569.
124. Literatura jako towar, "Odra", nr 7-8, S. 41-46.
125. [rec.] Casus Handke, "Poglądy", nr 5, S. 18.
126. Ewolucja struktury epickiej, "Germanica Wratislaviensia", XVII, S. 17-31.
127. Grenzen Aufgaben und Möglichkeiten der Literaturwissenschaft "Germanica Wratislaviensia", XVII, S. 63-67.

128. Peter Handke und seine Theaterstücke, "Universitas", XXVIII, H. 4, S. 387-392.
129. Verschmelzung von politischer Intention und modernem Formbewußtsein in der westdeutschen Lyrik, "Kwartalnik Neofilologiczny", XX, nr 2, S. 127-133.
130. Peter Weiss und sein zeitgenössisches Dokumentartheater, "Universitas", H. 8, S. 829-838.

1974

131. Temat niemiecki, "Wiadomości", nr 21, S. 8.
132. Zeitgenössische Dichtung und Literatur: Polen, "Universitas", H. 10, S. 1063-1067.
133. Die westdeutsche Literatur der sechziger Jahre, "Germanica Wratislaviensis", XX, S. 157-166.
134. Pikaryjeki rajd przez współczesność, "Przegląd Humanistyczny", nr 9, S. 75-83.
135. Zur literarischen Situation nach 1945 in der BRD, in Österreich und in der Schweiz, Wrocław, S. 239.
136. Tendenzen der deutschen Literatur seit 1945, hrsg. von T. K e e b n e r, Stuttgart 1971, "Kwartalnik Neofilologiczny", nr 2, S. 277-278.
137. [rec.] Otto Knörrich, Die deutsche Lyrik der Gegenwart 1945-1970, Stuttgart 1971, "Kwartalnik Neofilologiczny", nr 2, S. 278.
138. [rec.] Die deutsche Literatur der Gegenwart. Aspekte und Tendenzen, hrsg. von M. D u r z a k, Stuttgart, "Kwartalnik Neofilologiczny", nr 2, S. 279.
139. [rec.] Literaturbetrieb in Deutschland, hrsg. von H. L. A r n o l d, München 1971, "Kwartalnik Neofilologiczny", nr 2, S. 270-271.
140. Talent na miarę love story, "Poglądy", nr 19, S. 7.
141. Niemiecki rachunek, "Kultura", nr 40, S. 5.
142. Absurdy kontestacji, "Życie Literackie", nr 41, S. 14.
143. [rec.] Estetyka fin de siècle'u, "Odra", nr 12, S. 107.
144. Sfrustrowany lew czyli zachodnioniemieckie życie literackie, "Spojrzenia", nr 12, S. 8-9.
145. [rec.] Dedecius Karl, Deutsche und Polen in ihren literarischen Wechselbeziehungen, "Germanistik", H. 3, S. 591.

146. [rec.] Generationen. 30 deutsche Jahre, hrg. von E. Z e l-
l e r, "Germanistik", H. 3, S. 678.
147. [rec.] Współczesna teoria badań literackich za granicą (an-
tologia w 3 tomach), oprac. H. M a r k i e w i c z, Kraków
1970-1973, "Germanistik", H. 4, S. 835-836.
148. [rec.] Graas. Kritik-Thesen-Analysen, hrg. von M. J u r-
g e n s e n, Francke Verlag, Bonn-München 1973, "Kwartal-
nik Neofilologiczny", nr 4, S. 532-534.
149. Klown we współczesnej literaturze, "Wiadomości", nr 11, S. 10.

1975

150. Czyżby blue jeans-story? "Życie Literackie", nr 3, S. 2-19.
151. Metamorfoza liryki współczesnej, "Życie Literackie", nr 4,
S. 6.
152. Thomas Bernhard czyli dzungla samotności, "Odra", nr 2, S.
60-61.
153. Kształt i struktura, Literatura RFN, Austrii i Szwajcarii po
roku 1945, Katowice, S. 370.
154. [rec.] Nie tylko historia pewnej miłości, "Nowe Książki", nr
4, S. 6-7.
155. Quo vadis, profesorze? "Życie Literackie", nr 11, S. 2, 17.
156. Talent obowiązuje nadal, "Życie Literackie", nr 13, S. 2.
157. Tomasz Mann a Polska, "Życie Literackie", nr 15, S. 6.
158. Wege und Irrwege moderner Romantheorien, "Germanica Wratisla-
viensia", XXI, S. 27-35.
159. [rec.] Amerikanische Literatur der Gegenwart in Einzeldar-
stellungen, hrg. von M. C h r i s t e d l e r, "Germanica
Wratislaviensia", XXI, S. 111-113.
160. [rec.] Literatur der DDR in Einzeldarstellungen, hrg. von
H.J. G e e r d t e "Germanica Wratislaviensia", XXI, S.
113-114.
161. [rec.] Die deutsche Exilliteratur 1933-1945, hrg. von M.
D u r z a k, "Germanica Wratislaviensia", XXI, S. 117-118.
162. Nowelistyka Tomasza Manna, "Języki Obce w Szkole", nr 4, S.
196-199.
163. [rec.] Antologia opowiadań RFN, "Życie Literackie" nr 38, S. 10.
164. Z problematyki zachodniemieckiej literatury masowej,
"Przegląd Zachodni", nr 2, S. 398-404.

165. [rec.] T. M a n n, Wybór nowel i esejów, Wrocław, S. 398.
166. Thomas Mann und sein Werk in Polen, "Polen", Nr. 12, S. 18-19.
167. Tożsamość i motyw maski w twórczości Maxa Frischa, "Kwartalnik Neofilologiczny", XXII, z. 5, S. 219-229.

1976

168. Literatura nikczemników, "Wiadomości", nr 9, S. 3.
169. [rec.] Biografia wewnętrzna, "Przegląd Humanistyczny", nr 2 S. 112-114.
170. "Ślimaki" Güntera Grassa, "Życie Literackie", nr 14, S. 8-9.
171. [rec.] Literatura nikczemna, "Odra", nr 4, S. 98.
172. Nobilitacja komiksów, "Życie Literackie", nr 15, S. 7.
173. [rec.] Nowele duńskie, "Życie Literackie", nr 32, S. 15.
174. [rec.] Nowe warianty dla literatury, "Życie Literackie", nr 21, S. 11.
175. Trivialliteratur. Sachbestand und Forschungsprobleme, "Germanica Wratislaviensia", nr XXVII, S. 3-21.
176. Thomas Mann. Einige Überlegungen zu Quellstudien und Rezeption, [In:] Rezeption der deutschen Literatur im Ausland. Internationale Forschungen zur neueren deutschen Literatur, Stuttgart, S. 197-203.
177. Literarische Wechselbeziehungen zwischen Deutschland und Polen, [In:] Rezeption der deutschen Gegenwartsliteratur im Ausland. Internationale Forschungen zur neueren deutschen Literatur, Stuttgart, S. 155-165.
178. Szokujący teatr Kroetza, "Poglądy", nr 22, S. 6-7.
179. Lernt mit uns. Podręcznik do nauki j. niemieckiego, cz. II, Warszawa, S. 296 (Mitverfasser J. H o n s z a),
180. Lektura w szkole, "Wiadomości", nr 49, S. 5.
181. [rec.] Agresywny Bóll, "Życie Literackie", nr 46, S. 10.
182. [rec.] Eseje Benjamina, "Odra", nr 6, S. 102-103.
183. W literackim kalejdoskopie, "Kwartalnik Opolski", nr 2, S. 29-43, (Mitverfasser: D. B u k o w s k a, B. W e n g e r e k).

1977

184. Semiotische Modellanalyse des literarischen Kitsches, "Germanica Wratislaviensia", nr XXX, S. 3-12.

185. Literatura beat-pop-underground, "Odra", nr 7-8, S. 76-81.
186. Gilotyna dobra i zła, "Germanica Wratislaviensia", XXIX, S. 77-82.
187. Lernt mit uns. Podręcznik dla kl. III Lic. Ogóln., Warszawa, S. 239 (Mitverfasser J. H o n a z a).
188. Auf der Suche nach neuer Ich-Erfassung. Zur Kommunikativität und Applikation der Prosa von Max Friesch, [Ins:] Friesch, Kritik-Thesen-Analysen, hrsg. von M. J u r g e n s e n, Bern-München, S. 67-80.
189. Literatura nieopisana, "Literatura", nr 16, S. 3, 13 (Mitverfasser Z. Ś w i a t ł o w s k i).
190. Nie wierzę w zanik powieści. Rozmowa z Anną Seghers, "Odra", nr 4, S. 69-70.
191. Sex-fala w literaturze zachodniej, "Literatura", nr 10, S. 6.
192. Mało znana literatura duńska, "Wiadomości", nr 6, S. 13.
193. Przeobrażenie obrazu literackiego, "Literatura", nr 3, S. 5.
194. [rec.] Żywot tragiczny, "Życie Literackie", nr 1, S. 10.
195. [rec.] Demitologizacja Szwajcarii, "Odra", XVII, nr 6, S. 95-96.

1978

196. Science Fiction nach 1945 in der BRD, "Germanica Wratislaviensia", XXXII, S. 3-12.
197. [rec.] Waine Anthony Edwards, Martin Walser. The development als dramatiser 1950-1970, Bonn "Germanistik", Nr. 4, S. 1250.
198. Geschichte der deutschen Literatur. Literatur der Deutschen Demokratischen Republik, Berlin 1976, "Germanica Wratislaviensia", XXXII, Wrocław, S. 161-171 (Mitverfasser Z. Ś w i a t ł o w s k i).
199. Obraz Polaka w literaturze NRD i RFN oraz obraz Niemca w literaturze polskiej po 1945 r. Próba typologii, "Sobótka" nr 2, S. 221-253 (Mitverfasser: K. A. K u c z y ń s k i, E. D z i k o w s k a, B. W e n g e r e k).
200. Literatura intelektualnej ucziwości, "Literatura", nr 27, S. 1-4 (Mitverfasser Z. Ś w i a t ł o w s k i).
201. [rec.] Przeciw moralnej dwuznaczności, "Odra", nr 5, S. 97-98.
202. [rec.] Refleksje Wilhelma Szewczyka, "Odra" nr 2, S. 103.
203. Wschodnie podróże niemieckich pisarzy, "Życie Literackie", nr 19, S. 1; 10 (Mitverfasser Z. Ś w i a t ł o w s k i).

204. Perewazja i atak, "Odra", nr 2, S. 54-61 (Mitverfasser Z. Ś w i a t ł o w s k i).
205. [rec.] Mayenowa Maria Renata, Poetyka teoretyczna. Zagadnienie języka. Wrocław 1974, "Germanistik", Nr. 3, S. 697-698.
206. Irytacje i pomyłki Tomaeza Manna, "Odra", nr 1, S. 37-41.
207. Moderne Unterhaltungsliteratur. Bestandsaufnahme-Thesen - Analysen, Wrocław, S. 183.
208. Szkice z niemieckojęzycznej literatury XX wieku, Wrocław, S. 234 (Mitverfasser M. S z y r o c k i).

1979

209. 30 lat literatury NRD. Między tradycją a współczesnością, "Wiadomości", nr 43, S. 13.
210. [rec.] O literaturze szwajcarskiej, "Literatura", nr 42, S. 4.
211. [rec.] Próba autobiografii, "Odra" nr 11, S. 100-101.
212. Intelktualna uczciwość Johanna Bobrowskiego, "Wiadomości", nr 40, S. 13.
213. [rec.] Nowa powieść laureata nagrody Nobla, "Wiadomości", nr 39, S. 12.
214. Literatur im Trend. Zur Geschichte der Comic-Strips, "Germanica Wratislaviensis", XXXII, Wrocław S. 53-62.
215. Die Comics-Literatur als Symptom der Zeit, "Universitas", H. 4, S. 405-410.
216. Zwischen Dynamik und Vielfalt. Zur neueren DDR-Prosa, "Germanica Wratislaviensis" XXXI, 30 Jahre der DDR-Literatur, Wrocław, S. 25-36.
217. Profile współczesności. Literatura NRD, Katowice, S. 347, (Mitverfasser Z. Ś w i a t ł o w s k i, B. W e n g e r a k).
218. [rec.] Nowe tłumaczenie Fausta, "Odra", nr 7-8, S. 100-101.

1980

219. [rec.] Pokusa odczarowania, "Odra" nr 1, S. 97-98.
220. Nieznany Tomasz Mann, "Wiadomości" nr 7, S. 13.
221. Próba zrozumienia, "Wiadomości" nr 6, S. 5.
222. O rangę społeczną pracownika nauki, "Wiadomości" nr 5, S. 3.
223. Die Trivialliteratur in der Sicht heutiger Literaturwissenschaft, "Universitas", H. 1, S. 53-58.
224. [rec.] Konkretyzacja romantycznej idei, "Poglądy" nr 5, S. 12.

225. [rec.] Proza z importu, "Odra", nr 4, S. 96.
226. [rec.] Melancholijny Roth, "Wiadomości", nr 13, S. 12.
227. [rec.] Subtelna diagnoza, "Poglądy", nr 8, S. 12.
228. Dlaczego pracujemy w klimacie groteski? "Literatura", nr 16, S. 4 (Mitverfasser Z. Światłowski).
229. [rec.] Anioł czy Femme Fatale? Vie romancée o Lou Andreas-Salome, "Poglądy", nr 11, S. 18.
230. Literatura użytkowa jako produkt codziennej komunikacji, "Za-ranie Śląskie", z. 2, S. 319-325.
231. Die Wirklichkeit der Fiktion. Zur Konkretisation der Werke von Heinrich Böll, "Germanica Wratislaviensia", XXXVI, Wro-cław, S. 21-34.
232. Nad twórczością Tomasza Manna, "Odra", nr 7-8, S. 81.
233. [rec.] Nowy austriacki panteon, "Odra", nr 10, S. 82.
234. Czas bez złudzeń (proza niemieckojęzyczna lat siedemdziesią-tych), "Miesięcznik Literacki", nr 9, S. 54-65 (Mitverfas-ser B. W e n g e r e k).
235. Notatnik z Austrii, "Wiadomości", nr 51/52, S. 13.
236. Die DDR-Literatur im Spiegel der neueren westdeutschen Lite-raturgeschichtsschreibung, "Germanica Wratislaviensia", XXXVI, S. 205-214 (Mittverfasser Z. Ś w i a t ł o w s k i).
237. Literatur und Dichtung in ihrer Wechselbeziehung zwischen Ost und West aus Polen gesehen, "Universitas", XXXV, nr 12, S. 1271-1276.
238. Franz Xaver Kroetz. Sozialistisch oder kleinkariert?, "Ger-manica Wratislaviensia", XL, S. 17-26.

1981

239. Perspektiven einer Rezeptionspoetik der Trivialliteratur, [in:] Erzählung und Erzählforschung im 20. Jahrhundert, Stuttgart, S. 189-196.
240. Wertungsprobleme in der Trivialliteraturforschung, "Univer-sitas", H. 3, S. 315-316.
241. Literatura feministyczna, "Życie Literackie", nr 10, S. 19.
242. Oblicza kompromisu. Literatura i kultura RFN lat siedemdzie-siątych, Katowice, S. 159 (Mitverfasser B. W e n g e r e k).
243. Deutschsprachige Literaturgeschichte der Gegenwart, Warsza-wa, S. 443.

- 244. [rec.] Dramaturgie NRD, "Odra", nr 3, S. 99-100.
- 245. [rec.] Proza skandynawska, "Życie Literackie", nr 3, S. 12.
- 246. [rec.] W towarzystwie grafomanów, "Kultura", nr 10, S. 3.
- 247. Król jest nagi, "Wiadomości", nr 6, S. 3.
- 248. Szwajcarskie rozterki, "Wiadomości", nr 6, S. 5.

1982

- 249. Reglamentacja książek?, "Sprawy i Ludzie", nr 2, S. 6.
- 250. Wśród polityki i codzienności. Notatki o literaturze RFN lat ostatnich, "Życie Literackie", nr 13, S. 7. (Mitverfasser J. t u k o s z).
- 251. [rec.] Współczesna dramaturgia NRD, "Życie Literackie", nr 21, S. 11.
- 252. Humanistycy na ratunek, "Sprawy i Ludzie", nr 6, S. 10 (Mitverfasser W. K u n i c k i).
- 253. Die Oktoberrevolution und ihre literarischen Auswirkungen, [in:] Propyläen Geschichte der Literatur, Bd. VI, Berlin, S. 54-71.
- 254. Anfang und Fortschritt. Cz. I, Podręcznik do nauki języka niemieckiego, Warszawa, S. 263 (Mitverfasser: J. H o n s z a, K. K o c z y).
- 255. Zu Peter Handke, Zwischen Experiment und Tradition. LGW-Interpretationen, Stuttgart, S. 121.
- 256. Wracając do Tomasza Manna, "Życie Literackie", nr 42, S. 2.
- 257. Karol May - geniusz czy hochstapler?, "Życie Literackie", nr 27, S. 8-10 (Mitverfasser: W. K u n i c k i).
- 258. Blaski i cienie germanistyki polskiej, "Sprawy i Ludzie", nr 38, S. 7, 9.

Das Verzeichnis von Dissertationen

der bei Prof. Dr. habil. Norbert Honsza promovierten Doktoren

- 1. Światłowska Irena, Determinanty i drogi rozwoju krótkich form epickich w literaturze NRD w latach 1949-1970 (1974).
- 2. Światłowski Zbigniew, Tradycja i nowatorstwo. Obraz rzeczywistości w prozie Günтера Grassa (1975).
- 3. Nowak Krystyna, Tematyka pracy w literaturze RFN. Dortmundzka Grupa 61 (1976).
- 4. Irena Olszak, Der deutsche Schulroman im 20. Jahrhundert (1976).

5. Szewczyk Grażyna, August Strindberg jako prekursor ekspresjonizmu w dramacie europejskim (1976).
6. Teodorowicz Ewa, Jurij Brëzan. Zarys monograficzny (1976).
7. Mielczarek Zygmunt, Artystyczno-intelektualna emancypacja powieści szwajcarskiej lat sześćdziesiątych XX w. (1976).
8. Mechtenberg Theo, Utopie als ästhetische Kategorie. Eine Untersuchung der Lyrik Ingeborg Bachmanns (1977).
9. Kandzia Jan, Słuchowiska radiowe Heinricha Bölla, Próba typologii (1977).
10. Bałtowska Anna, Hans Magnus Enzensberger. Próba monografii (1978).
11. Kapuściarek Anna, Proza Siegfrieda Lenza. Próba monografii (1978).
12. Dzikowska Elżbieta, Problemy pragmatyki tekstu (1979).
13. Fikus Renata, Das Image des Deutschen im polnischen Nachkriegsdrama (1979).
14. Regina Kubon-Liebelt, Hans Erich Nossack, Versuch einer Monographie (1980).
15. Sławomir Tryc, Friedrich Dürrenmatt na scenach polskich (1958-1978, 1984).
16. Joanna Jabłkowska, Die Idee der Toleranz in den Werken von Max Frisch, (1984).
17. Edward Białek, Literackie i socjologiczne warunki powstania i działalności ugrupowania Forum Stadtpark Graz, (1984).
18. Barbara Hierowska-Gorzelik, Temat pracy w literaturze NRD, (1984).

Katedra Literatury Niemieckiej